

12.5.1980

Opostinsilta
Semaforbron 7

00520 HELSINKI
HELSINGFORS 52

Puhelin
Telefon 1511

Till arbetspensionsanstalterna

ARBETSLÖSHETSPENSION OCH ARBETSLÖSHETSTILLÄGG INFÖRS I LAGEN OM
SJÖMANSPENSIONER

Vid föredragning för Republikens president 18.4.1980 stadfästes lagar angående ändring av lagen om sjömanspensioner och lagen om pension för arbetstagare.

Genom de nu stadfästa ändringarna intas i lagen om sjömanspensioner motsvarande stadganden som i de andra arbetspensionslagarna om arbetslöshetspension och arbetslöshetstillägg. I lagen om sjömanspensioner införs också stadganden som gör det möjligt att anordna tilläggspensionsskydd för sjömännen. Genom lagändringen har dessutom stadgandena om tillämpningsområdet för lagen om sjömanspensioner och stadgandena om finansieringen av arbetslöshetstillägget i lagen om pension för arbetstagare preciserats.

Ändringarna träder i kraft den 1 juni 1980. Vid uträkning av arbetslöshetstillägget beaktas i enhetlighet med lagen om pension för arbetstagare likväl dagunderstöd som utgetts för tid efter år 1966. Dagunderstöd som betalats för permitteringstid beaktas dock endast för tid efter år 1977.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

BILAGOR

Lag angående ändring av lagen om sjömanspensioner.
Lag angående ändring av 12 a § lagen om pension för
arbetstagare

Nr 280.

Lag

angående ändring av lagen om sjömanspensioner.

Given i Helsingfors den 18 april 1980.

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 26 januari 1956 om sjömanspensioner (72/56) 1 § 1 och 2 mom.,
3 § 1, 2 och 3 mom., 4 § samt 14 § 2 mom.,
av dessa lagrum 1 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 17 april 1964 (184/64),
1 § 2 mom. och 4 § sådana de lyder i lag av den 30 december 1966 (739/66) och
3 § 2 mom. sådant det lyder i lag av den 11 december 1970 (768/70), samt
fogas till 1 § ett nytt 2 mom., varvid det ändrade 2 mom. och det nuvarande 3 mom.
blir 3 och 4 mom., samt till lagen nya 14 a, 15 e, 16 b och 16 c §§ ävensom ett nytt
4 a kap. som följer:

1 §.

Arbetstagare som utför i sjömanslagen (423/78) avsett arbete på finskt handelsfartyg i utrikesfart, på sjögående bärgnings- eller fiskefartyg, som användes i förvärvssyfte, eller på annat isbrytarfartyg än hamnisbrytare eller, på förordnande av arbetsgivaren, tillfälligt för sådant fartygs räkning annorstädes än på detta, tillkommer ålderdoms-, invaliditets- och arbetslöshetspension samt hans anhöriga familjepension och efterlevande make eller dödsbo begravningsunderstöd i enlighet med vad i denna lag stadgas. Arbetstagaren kallas nedan i denna lag försäkrad.

Vid tillämpningen av denna lag likställes med finskt handelsfartyg sådant utländskt handelsfartyg som finsk redare hyrt i huvudsak obe-

mannat, under förutsättning att den försäkrade är anställd hos denne redare eller av honom anlitad annan arbetsgivare. På finskt handelsfartyg, som uthyrts till utländsk redare i huvudsak obemannat, tillämpas denna lag endast såvida vederbörande står i arbetsförhållande till fartygets ägare eller av denna anlitad arbetsgivare.

Denna lag gäller icke:

1) person som är i arbetsförhållande på fiskefartyg, om fartygets resor icke utsträcks längre än till Östersjön; eller

2) person som trätt i sådant arbetsförhållande som avses i 1 eller 2 mom. första gången efter det han, om han tillhör manskapet, fyllt 60 år och, om han tillhör befälet, 65 år.

3 §.

Försäkrad samt hans arbetsgivare äro bägge pliktiga att till sjömanspensionskassan inbetala en lika stor försäkringspremie. Premien, som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet, skall bestämmas i procent av den inkomst som den försäkrade uppbär på fartyget.

Med inkomst som uppbäres på fartyg avses i denna lag lön eller annan i penningar uppskattad förmån, som arbetsgivare på grundvalen av arbetsavtal betalt till försäkrad för arbete, som utförts ombord på fartyget eller som på förordnande av arbetsgivaren tillfälligt utförts för fartygets räkning annorstädes än på detta. Såsom lön räknas härvid även kost och övriga naturaförmåner, vilka värderas på sätt i lagen om sjömansskatt (208/58) är stadgat.

Ovan i 1 mom. nämnd försäkringspremie skall fastställas till sådant belopp, att kassan tillkommande premier till fastställt belopp och på föreskriven tid inbetalda jämte den inbetalning, som enligt 4 § ankommer på staten, täcka kassans ansvarighet enligt 1 § samt därav föranledda förvaltningskostnader.

4 §.

Staten är pliktig att betala en tredjedel av kassans utgifter, till vilka icke hänföras kassans förvaltningskostnader och vad kassan utbetalt med stöd av 15 c § i begravningsunderstöd eller med stöd av 19 § i restitution av premie eller ock på grundvalen av försäkringar som avses i 34 a och 34 b §§.

14 §.

Har försäkrads arbetsförhållande upphört, då han uppnått i nedanstående tabell angiven lägre ålder, har även han rätt till ålderdomspension, såframt han har minst det antal premiemånader, som i tabellen motsvarar hans ålder. Har arbetsförhållandets upphörande berott på att ålderdomspension, som beviljats på grundvalen av en i 34 a § avsedd försäkring, börjat utbetalas, har försäkrad rätt till ålderdomspension i enlighet med denna paragraf, då han uppnått den ålder som motsvarar minimiantalet premiemånader.

Manskap:

Ålder	59 år	58 år	57 år	56 år	55 år
Minimiantal premiemånader	252	264	276	288	300

Befäl:

Ålder	64 år	63 år	62 år	61 år	60 år
Minimiantal premiemånader	312	324	336	348	360

14 a §.

Har försäkrads arbetsförhållande upphört innan han uppnått i 14 § stadgad ålder och har detta berott på att fartyget sålts eller tagits ur trafik eller på arbetslöshet till följd av inskränkning av arbetskraften, jämställes arbetslöshetstiden med anställningstid vid bestämmandet av rätten till ålderdomspension, under förutsättning att den försäkrade är berättigad att för sagda tid erhålla i lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor (125/34) avsett dagunderstöd eller i lagen om sysselsättning (946/71) avsedd arbetslöshetsersättning eller i 15 e § avsedd arbetslöshetspension och att han uppnår till pension berättigande ålder inom tre år från arbetsförhållandets upphörande.

15 e §.

Rätt att erhålla arbetslöshetspension tillkommer försäkrad, som fyllt 60 år och som förete av arbetskraftsmyndighet utfärdat intyg över att honom icke kan anvisas sådant arbete, vilket han ej kan vägra att mottaga utan att gå förlustig sin rätt till arbetslöshetsersättning enligt lagen om sysselsättning samt över att han, räknat från en dag som infaller tidigast en månad före utfärdandet av ovan nämnda intyg, under de 60 senast förflutna veckorna uppburit i lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor avsett dagunderstöd eller i lagen om sysselsättning avsedd arbetslöshetsersättning för sammanlagt minst 200 dagar eller att han i enlighet med stadgandena angående maximiunderstöd i lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor icke längre äger rätt till dagunderstöd. Angående arbetslöshetspension och mottagare av arbetslöshetspension gäller med nedan nämnda undantag i övrigt i tillämpliga delar vad om invaliditetspension och mottagare av sådan pension är stadgat.

Arbetslöshetspension utbetalas från ingången av den kalendermånad, som först begynner sedan två månader förflutit från det i 1 mom. avsett intyg utfärdats. Pensionen utgives dock icke utan giltig anledning retroaktivt för längre tid än sex månader, räknat från den

månad, som följer närmast efter den, under vilken pensionen söktes.

Arbetslöshetspensionen är lika stor som den enligt denna lag utgående invaliditetspension, vilken skulle ha beviljats den försäkrade, om han då arbetslösheten började varit berättigad att erhålla full invaliditetspension. Vid pensionens bestämmande anses den försäkrade ha blivit arbetslös den dag, för vilken till honom första gången under ovan i 1 mom. avsedd tid utgivits dagunderstöd eller arbetslöshetsersättning.

Arbetslöshetspension beviljas att utgå tills vidare. Pensionen upphör utan särskilt beslut sedan sex månader eller en i förordning stadgad längre tid förflutit från det arbetskraftsmyndighets intyg utfärdats, om ej sjömanspensionskassan därförinnan tillställts av arbetskraftsmyndighet utfärdat nytt intyg över att pensionstagaren icke kan anvisas i 1 mom. avsett arbete. Fortsätter arbetslöshet eller börjar arbetslöshet ånyo sedan pensionen upphört, begynner pension utgå enligt samma grunder som den tidigare pensionen, såvida från pensionens upphörande icke förflutit längre tid än två år. Härvid jämställs vid tillämpning av 1 mom. den tid, för vilken pension utgår, med ersättningsdagar. Om av intyget framgår, att till sökanden ej under mellantiden utgivits arbetslöshetsunderstöd eller ersättning, utbetalas pensionen från ingången av månaden närmast efter den, under vilken intyget utfärdades.

Blir försäkrad, medan han uppbär arbetslöshetspension, på sätt i 15 § eller 17 § 1 mom. förutsättes långvarigt arbetsförmögen, ändras pensionen på ansökan till invaliditetspension, räknat från närmast följande möjliga förfalldag. Den fulla invaliditetspensionen fastställs härvid till samma belopp som den utbetalda arbetslöshetspensionen.

Utän hinder av vad i 1 mom. är stadgat om den nedre åldersgräns som är förutsättning för erhållande av arbetslöshetspension, tillkommer även år 1925 eller tidigare född försäkrad rätt att erhålla arbetslöshetspension.

16 b §.

Har försäkrad erhållit dagunderstöd i enlighet med lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor, höjes pensionen med arbetslöshetstillägg. Har den försäkrade under hela kalenderåret stått i samma arbetsförhållande, som lyder under denna lag, berättigar för detta år

utbetalt dagunderstöd likväl icke till arbetslöshetstillägg, om den försäkrades arbetsförhållande, som faller inom tillämpningsområdet för denna lag, icke upphört inom tre år efter utgången av förstnämnda kalenderår eller om den försäkrade under samma kalenderår icke uppburit lön, som avses i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/62), till minst i 5 § 1 mom. i sagda lag avsett gränobelopp. Dagunderstöd, som utgivits för tiden före början av det kalenderår, under vilket den försäkrade fyllt 23 år, samt för det år, under vilket pensionsfallet inträffat, och för det föregående kalenderåret, berättigar likväl icke till arbetslöshetstillägg.

Arbetslöshetstillägget uträknas genom multiplikation av pensionens belopp med antalet arbetslöshetsmånader och division av produkten med det tal som erhålles genom subtraktion av antalet arbetslöshetsmånader från antalet sådana fulla månader, som ingå i tiden från det den försäkrade fyllt 23 år, likväl tidigast från den 1 juli 1962, tills han uppnått 65 års ålder. Arbetslöshetsmånaderna bestämmas såsom fulla månader på basen av det sammanlagda antalet sådana dagar, för vilka den försäkrade erhållit understöd, som i enlighet med 1 mom. berättigar till arbetslöshetstillägg, och så, att månaden anses ha 22 dagar.

16 c §.

För täckandet av det ansvar och de kostnader, som beaktandet av arbetslöshetstid förorsakar, skall den i lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor avsedda centralkassan för arbetslöshetskassorna erlagga till pensionsskyddscentralen en försäkringspremie för att vidare gottgöras sjömanspensionskassan såsom i 12 a § lagen om pension för arbetstagare är stadgat. Den gottgjorda försäkringspremien beaktas vid fastställandet av den i 3 § avsedda försäkringspremien.

4 a kap.

Tilläggs-pensionsskydd.

34 a §.

Arbetsgivare kan för sina arbetstagare, som lyda under denna lag, eller för en del av dem i sjömanspensionskassan anordna bättre pensionsskydd än vad i denna lag är stadgat, under förutsättning att den försäkring, som

avser sådant skydd, motsvarar av social- och hälsovårdsministeriet för detta ändamål fastställda villkor och grunder. I fråga om dylik försäkring iakttagas i tillämpliga delar stadgandena i denna lag.

Har genom kollektiv- eller annat avtal icke överenskommit om annan fördelning av pensionskostnaderna eller ha arbetstagarna icke genom omröstning, som genomförts på sätt genom förordning stadgas, godkänt annan fördelning, svara arbetsgivaren och arbetstagarna för hälften var av den premieförhöjning som föranledes av de i 1 mom. avsedda tilläggsförmånerna. Upphör arbetstagarens arbetsförhållande eller, i fråga om tilläggsförmånerna, försäkringen innan pensionsrätten inträder, äger arbetstagaren rätt att utöver vad angående bevarande av i denna lag avsedd försäkring är stadgat erhålla avgiftsfri försäkring, motsvarande den fondandel som uppkommit beträffande sagda tilläggsförmåner. Därjämte kan i villkoren för pensionsskyddet bestämmas, att arbetstagaren äger rätt att genom att själv erlägga premierna fortsätta sin försäkring i fråga om tilläggsförmånerna.

Arbetsgivare är berättigad att från arbetstagares lön innehålla den försäkringspremie som enligt 2 mom. skall uppbäras hos arbets-

tagaren. Arbetsgivaren är gentemot sjömanspensionskassan ansvarig för de belopp som han innehållit.

34 b.

Anställes finsk arbetstagare genom försorg av finsk redare eller annat finskt företag i arbetsförhållande på fartyg, som tillhör sådant utländskt rederi eller rederirörelse bedrivande företag, där det finska företaget är delägare, kan sjömanspensionskassan på det finska företags ansökan bevilja detta försäkring som innefattar i denna lag avsedda förmåner och som motsvarar av social- och hälsovårdsministeriet fastställda villkor och grunder. Villkoren och grunderna skola vara sådana, att de icke medföra ändring i den försäkring som avses i 1 §.

För premie som grundar sig på en i denna paragraf avsedd försäkring svarar det finska företaget som tagit försäkringen.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 1980.

Vid tillämpningen av stadgandena i 16 b § 1 mom. beaktas, såvida icke av dessa stadganden annat följer, de för tiden efter år 1966 utgivna dagunderstöden, för permitteringstid utgivna dagunderstöd likväl endast för tiden efter år 1977.

Helsingfors den 18 april 1980.

Republikens President

URHO KEKKONEN

Social- och hälsovårdsminister *Sinikka Luja-Penttilä*

Nr 281.

Lag

angående ändring av 12 a § lagen om pension för arbetstagare.

Given i Helsingfors den 18 april 1980.

I enlighet med riksdagens beslut ändras 12 a § lagen den 8 juli 1961 om pension för arbetstagare, sådant sagda lagrum lyder i lag av den 20 december 1968 (690/68), som följer:

12 a §.

För täckande av det ansvar och de kostnader, som beaktandet av arbetslöshetstid förorsakar pensionsanstalter som bedriver i denna lag och i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden avsedd verksamhet samt den i lagen om sjömanspensioner avsedda sjömanspensionskassan, skall den i lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor avsedda centralkassan för arbetslöshetskassorna inom tid, som bestämmes av social- och hälsovårdsministeriet, årligen till pensionsskyddscentralen erlagga en försäkringspremie, som beräknas enligt ett av social- och hälsovårdsministeriet fastställt procenttal av de stödavgifter central-

kassan erlagt. Detta procenttal skall fastställas så, att i försäkringspremie enligt uppskattning inflyter samma belopp, som skulle erhållas, om för löner, som motsvara i 7 b § avsedda arbetslöshetsunderstöd, skulle erläggas en mot medelpremien enligt denna lag svarande premie.

De medel som i enlighet med 1 mom. erhållits i försäkringspremier gottgör pensionskyddscentralen pensionsanstalterna enligt grunder, som på framställning av pensionsskyddscentralen fastställas av social- och hälsovårdsministeriet.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 1980.

Helsingfors den 18 april 1980.

Republikens President

URHO KEKKONEN

Social- och hälsovårdsminister *Sinikka Luja-Penttilä*